

Verkosto pakon käytön vähentämiseksi hoidossa

Kannanotto 3.11.2017

Somaattisen hoidon aikana käytettävien suojatoimenpiteiden lainsäädäntöä on kiirehdittävä

Mielenterveyslaki määrittää tarkasti psykiatrisessa sairaalahoidossa olevan potilaan pakkotoimenpiteet tarkasti. Mielenterveyslain 22 f §:n mukaan potilaan eristäminen tai sidottuna pitäminen on lopetettava heti, kun se ei enää ole välttämätöntä. Potilasta hoitavan lääkärin on arvioitava eristetyn tai sidotun potilaan tila niin usein kuin tämän terveydentila edellyttää ja päätettävä toimenpiteen jatkamisesta tai lopettamisesta. Kun potilas on määrätty eristettäväksi tai sidottavaksi, hänelle on samalla määrättävä vastuuhoitaja, jonka tulee huolehtia siitä, että potilas saa toimenpiteen aikana riittävän hoidon ja huolenpidon ja mahdollisuuden keskustella hoitohenkilökunnan kanssa. Sidotun tai alaikäisen potilaan tilaa on jatkuvasti seurattava siten, että hoitohenkilökunta on näkö- ja kuuloyhteydessä potilaaseen.

Suomessa ei ole lainsäädäntöä, joka selkiyttäisi somaattisessa sairaanhoidossa potilaan itsensä, toisten potilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden kannalta välttämättömien potilasta suojaavien, mutta itsemääräämisoikeutta rajoittavien hoitotoimenpiteiden käyttämistä. Tähän liittyvä lainsäädäntöhanke on viivästynyt (HE 108/2014). Tästä aiheutuu potilaiden hoitoon epäoikeudenmukaisuutta, epätasa-arvoa ja hoidon laadun kärsimistä. Sairaanhoidopiirit toimivat tällä hetkellä omien kirjavien ohjeiden mukaan.

Ehdotamme että somaattisten suojatoimenpiteiden lainsäädäntöä kiirehditään potilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden ja oikeusturvan vuoksi. Samalla turvataan tasalaatuinen ja hyvä hoito.

Tampereella 3.11.2016

Verkosto pakon käytön vähentämiseksi hoidossa, Suomen toimijat